

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Στὴν πέμπτη σύνοδο τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν εἶχε σταλεῖ μεταξύ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ μία γυναίκα, ἡ κυρία Swanwick. Τῆ σύντομη, μὰ τόσο χαρακτηριστικὴ ὁμιλία τῆς, στὴ συζήτηση γιὰ τὸ σχέδιο τοῦ πρωτοκόλλου τῆς διατιθίας καὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ νομιζομε σκόπιμο νὰ ἀναδημοσιεύσομε ἀπὸ τὸ δελτίο τῆς «Διεθνoῦς Ἐνώσεως γιὰ τὴν Εἰρήνη καὶ τὴν ἐλευθερία» γιὰτι διαπνέεται ἀπὸ μιὰν εὐλικρίνεια ποὺ φτάνει κάποτε σὲ ἀληθινὴ εἰρωνία, ἰδιαίτερα σὰν στὸ τέλος· σὲ μιὰ ἀποστροφή στοὺς ἀντιπροσώπους λέγει: «Ἐλπίζω πῶς ἡ ἀσφάλεια, ποὺ ὅπως εἴπατε θ' ἀποκτήσομε, θάβαν ἐντελῶς ἀλλοιωτικὴ ἀπὸ ἐκείνη ποὺ σ' ὄλες τὶς ἐποχὲς οἱ ἄνδρες ὑποσχέθηκαν στὶς γυναῖκες».

Ἡ ὁμιλία τῆς κ. Swanwick

«Αἰσθάνομαι πολὺ βαθεῖα τὴ καλωσύνη τοῦ Προέδρου καὶ τῶν συναδέλφων ἀντιπροσώπων νὰ μοῦ ἐπιτρέψουν νὰ πῶ λίγα λόγια. Τὸ κάνω περισσότερο γιὰτι δὲ μίλησε σαυτὴ τῆ σύνοδο καμία γυναίκα ἀπάνω στὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ γιὰτι ἐμεῖς οἱ γυναῖκες ἔχομε τὸ κλασσικὸ προνόμιο νὰ λέμε τὴν τελευταία λέξη!...

»Συγχρόνως Κύριοι καὶ Κυρίες θὰ ἦταν ἐξαιρετικὴ ἔλλειψη μετριοφροσύνης γιὰ μιὰ γυναίκα, νὰ θελήσει νὰ μιλήσει ἐκ μέρους τοῦ συνόλου τῶν γυναικῶν.

»Θέλω νὰ Σᾶς μιλήσω μολαταῦτα ἔτσι ποὺ καμμιὰ γυναίκα πιστεύω νάχει ἀντίρρηση καὶ ἐλπίζω καὶ κανεὶς ἄνδρας. Θὰ σᾶς θυμῆσω τὰ λόγια ποὺ με συγκίνησαν περισσότερο ἀπὸ ὄλους τοὺς ἠητορικοὺς λόγους ποὺ ἀκούσαμε ἐδῶ. Ὁ κύριος Παῦλος Μωσακούρ Σᾶς εἶπε πῶς ἐδῶ, ἐμεῖς, φτιάνομε μιὰ μεγάλη μηχανή. Εἶνε μιὰ τρομερὴ καὶ πολυσύνθετη μηχανή καὶ ἐξαρτᾶται ἀπόλυτα ἀπὸ τὸ πνεῦμα ποὺ κινᾶει τὴ μηχανή αὐτὴ νὰ εἶνε ἢ μιὰ μηχανή γιὰ καλὸ ἢ μιὰ μηχανή γιὰ κακὸ. Ἀκούσαμε ὅλοι καὶ πήραμε μέρος—τόσο οἱ ἄνδρες ὅσο καὶ οἱ γυναῖκες—στὴ συζήτηση καὶ στὴ μελέτη γιὰ τὸ δύσκολο αὐτὸ πρόβλημα. Θὰ ξαναγυρίσομε στὸν τόπο μας καθένας, καὶ ἐκεῖ πρέπει νὰ ἐξηγήσομε τὸ σχέδιο ποὺ προτείναμε. Πρέπει νὰ ἐξηγήσομε τὶς ἀτέλειές του καὶ τὶς δυνατότητές του καὶ μαζὺ τοὺς κινδύνους του στοὺς ἐργάτες ὅλου τοῦ κόσμου. Πρέπει νὰ ζητήσομε νὰ προσελκύσωμε τοὺς ἐργάτες ὅλου τοῦ κόσμου ἂν θέλομε νὰ γίνεῖ ἡ μηχανή αὐτὴ, μηχανή γιὰ καλὸ. Ὅπως ὅποτε δὲν φοβᾶμαι νὰ μιλήσω ἐδῶ σὰν γυναίκα γιὰτι οἱ νεώτεροι χόνοι ἀνέδειξαν λίγες γυναῖκες ποὺ ἐκοίταξαν στὸ μέλλον καὶ μπόρεσαν νὰ πραγματοποιήσουν τὴ μεγάλη ὑποχρέωση τῶν γυναικῶν. Ὑπῆρξαν γυναῖκες ποὺ ὑπέφεραν ὅσο περισσότερο μπορεῖ νὰ ὑποφέρει μιὰ γυναίκα ποὺ χάνει τοὺς δικούς της, καὶ ὅμως μίλησαν ἐναντία στὴν ἀντεκδίκηση καὶ συνηγόρησαν γιὰ τὴ συμφιλίωση.

»Εἴχαμε γυναῖκες, σὰν τὴ μητέρα τοῦ Ρατενάου ποὺ φώναξε σ' ὄλους πῶς δὲν πρέπει νὰ γίνουν ἀντεκδικήσεις γιὰ τὰ θάνατο τοῦ γιου τῆς.

»Εἴχαμε μιὰ γυναίκα σὰν τὴν κυρία Ματτεόττι ποὺ ἐζήτησε νὰ μὴ ἐκδικήσουν τὸ κακὸ ποὺ τῆς ἔγινε. Ἐμεῖς οἱ Ἀγγλίδες εἴμαστε ὑπερήφανες ποὺ ἔχομε ἀνάμεσα στὶς γυναῖκες πατριώτισσες μιὰ νοσοκόμο, τὴν Ἰουδὴθ Κάβελ ποὺ εἶπε μὲ λόγια ποὺ θάπρεπε νὰ γραφοῦν μὲ χρυσὰ γράμματα στὸ μνημεῖο τῆς, ὅτι «ὁ πατριωτισμὸς δὲν ἀρκεῖ».

»Ἐχομε ὅλοι μας μεγάλη εὐθύνη. Σεῖς ποὺ ἀντιπροσωπεύετε ὄλες τὶς Κυβερνήσεις τοῦ κόσμου πρέπει νὰ μιλήσετε καὶ νὰ ἐργασθῆτε καὶ, Κύριοι, ἡ εὐθύνη ποὺ σᾶς βαρύνει γιὰ νὰ μὴ προκύψει διάψευση τῶν ἐλπίδων ποὺ γεννήθηκαν ἐδῶ, εἶναι τεράστια. Ἄν

σάν ἡ μηχανὴ αὐτὴ τελειοποιηθεῖ καὶ δὲ χρησιμοποι-
ηθεῖ, ὅπως εἶνε ἡ πρόθεσή σας, πὺ τὴν ἐφριάζατε,
γιὰ ἀντικειμενικὴ διαδικασίᾳ, τότε θὰ χαθεῖ καὶ ἡ
πίστη καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ ἀπλοῦ λαοῦ ἀνάμεσα
στὸν κόσμον γιὰ τὴν πραγματικότητᾳ τῆς Κοινωνίας
τῶν Ἐθνῶν.

»Μᾶς εἶπατε τέλος πὺς ἡ διαιτησία θὰ πάρει τὴ
θέση τοῦ πολέμου. Μᾶς εἶπατε ἀκόμα πὺς θὰ εἴμα-
στε ἔτσι ἀσφαλεῖς, καὶ ἐλπίζω πὺς ἡ ἀσφάλεια αὐτὴ
θὰ εἶναι πολὺ διάφορη ἀπὸ ἐκείνη πὺς ὑποσχέθηκαν οἱ
ἄνδρες στὶς γυναῖκες σ' ὅλους τοὺς καιροὺς. Δὲν σκέ-
πτεσθε πὺς ὁ Ἐπιτωρ εἶπε στὴν Ἀνδρομάχη πὺς τὴν
ὑπεράσπιζε; Δὲν θυμᾶσθε πὺς καθ' ὅλο τὸν παγκό-
σμιον πόλεμον καὶ στὰ χρόνια πὺς τὸν ἀκολούθησαν
ἡ φωνὴ τοῦ Ἀστυάνακτος ἀντηχοῦσε στ' αὐτιά μας
πέρα ὡς πέρα σ' ὅλο τὸν κόσμον: «σκεφθῆτε πὺς
ὅταν στρέφετε τὰ ὅπλα σας, ἀδέρφια μου, ὁ ἕνας ἐνάν-
τια στὸν ἄλλο τὸ πρῶτο θῦμα Σας εἶναι τὸ παιδί».